

Andreu Martín no afluixa el pas narratiu

Andreu Martín
té una llarga
experiència com a
novel·lista de gènere
negre i policíac
JORDI GARCIA

**LES ESCOPINADES
DELS ESCARABATS
NO ARRIBEN AL
SETÈ SOTERRANI
DEL PEDESTAL ON
S'AIXECA LA MEVA
ESTÀTUA**

Andreu Martín
Premi Ciutat d'Alzira
Editorial: Bromera
Alzira, 2014
Pàgines: 334
Preu: 19,95 euros

Podria començar el comentari amb allò tan pràctic que Andreu Martín no necessita presentació. Bàsicament perquè acumula tants títols, premis i honors que fa mandra escriure-ho i es menja bona part de l'espai per parlar de la seva novetat. Faré un esforç de concisió i que em disculpin els lectors que vulguin saber més. I l'autor.

Andreu Martín Farrero (que ve de *farra*, sí), neix a Barcelona el 1949. Té el títol de psicologia però mai no ha exercit, si no tenim en compte l'habilitat amb què ha creat els trets psicològics de centenars de personatges. Amb això es neix, però, no t'ho atorga cap estudi. Ha publicat més de 125 títols de tota mena de gèneres, però la majoria de novel·la negra i de juvenil. Acumula una vintena de premis, com el Pepe Carvalho, tres cops el Hammett, el Sant Joan, l'Alfons el Magnànim, el Nacional de literatura infantil i juvenil, l'Ateneo de Sevilla, el Crítica Serra d'Or... fins arribar a l'últim, el Ciutat d'Alzira que va guanyar amb aquesta novel·la.

"Aquí ve la Teresa, amb aquella manera de remenar tan seva. No fa més de metre seixanta i deu pesar uns vuitanta quilos. És esfèrica." Aquest el primer paràgraf de l'obra amb aquell humor subtil de Martín i que em va fer pensar en un to similar al de la magnífica *Societat negra* (premi Crims de Tinta 2012). Però no, d'humor no n'hi ha gaire en una obra plena de referents actuals, d'Urdangarín a Bárcenas, passant per altres corruptes i les seves tècniques, sempre sota l'emparedat del poder polític i, per damunt, de l'econòmic.

La trama es desenvolupa a Barcelona, amb l'amenitat i precisió habitual de l'autor, entre el 17 i el 21 d'agost, dividida en capítols curts en què s'alternen les diverses línies argumen-

tals. Una mena de banquer holandès és assassinat al seu despatx amb desenes de punyalades amb un ganivet de tallar pernil. Serà la primera d'una col·lecció de víctimes no gaire extensa però sí sagnant. El fet que l'assassí hagi esborrat una sèrie de proves de l'ordinador de l'holandès dona entrada al jove sergent de l'àrea informàtica dels Mossos, Guillem Si-

cart, un dels protagonistes. I això permet a Martín mostrar els seus profunds coneixements del funcionament intern del cos policíac i també de l'altra banda: "L'escriptor de novel·la policíaca ha de ser primer criminal i després policia", hi llegim.

Sicart sospita, tot i que ningú no el vulgui escoltar per falta de proves, de l'intocable Germán Rojo, un paio jove i tremendament poderós que s'erigeix com a Salvador d'Occident, econòmicament parlant. Un paranoic, envoltat d'un grup de matons, amb uns gustos sexuals perillosos per a les noies amb qui els practica.

La Melba és una prostituta de luxe, bellíssima i d'origen humil –amb una vagina que per bé i per mal en algun moment recorda la butxaca de Doraemon, el gat còsmic–, que ha patit els vicis de Rojo i que pretén fer-li xantatge ajudada per un amic/amant (perdó, senyors Ramon Llull i Ventura Pons), Sergi Delfín, un periodista que s'ofega en el pou de l'atur, com tants professionals del sector.

Partint d'aquests elements Martín va afegint tot de personatges i temes col·laterals per oferir un paisatge acurat del moment recent de crisi, corrupció i desencís, amb ritme alt i sostingut, diàlegs sense fissures, personatges versemblants i sense oblidar la funció que els bons autors desenvolupen sense esforç i sense que sigui evident: "És el que hem de fer els escriptors. A partir de la realitat hem de saber descobrir aquells aspectes que normalment se'ns escapen. Per això serveix la ficció, per analitzar i aprofundir en els fets quotidians." Afegiria que la ficció també serveix per passar una bona estona, com la que passaran els lectors que triïn aquest títol que només surt a la fitxa per no quedar-me sense espai. *

EPISTOLARI CIENTÍFIC DAVID BUENO I TORRENS

Ciència i humanisme amb visió de futur

Hi ha persones que no necessiten cap mena de presentació, pel seu treball o la seva imatge pública. Eudald Carbonell reuneix aquests dos requisits, a través de la direcció del providencial jaciment d'Atapuerca; com a protagonista del mediàtic programa *Sota terra* de TV3; com a autor de diversos llibres on argumenta i defensa el sentit de l'evolució social humana i la direcció que, segons ell, hauria de prendre, i per descomptat també pel salacot que sempre llueix. Tots els seus llibres traspuen una gran humanitat, però el que ara ens presenta, *L'arqueòleg i el futur*, és sens dubte el més per-

sonal de tots. Ens diu a la introducció: "Sóc un pare primerenc i tardà. [...] En aquests moments, la meua cria té dos anys i es diu Olopte, el nom d'un poble de la Cerdanya. [...] Quan llegiu les cartes que li he escrit, sabreu per què vull compartir amb els nens i les nenes de la generació del meu fill el missatge de la humanització, a través de l'experiència de la nostra generació."

El llibre és un epistolari que adreça al seu fill, però no perquè

**L'ARQUEÒLEG
I EL FUTUR**
Eudald Carbonell
Editorial: Ara Llibres
Barcelona, 2013
Pàgines: 160
Preu: 17,90 euros

quedi desat en un calaix sinó amb la voluntat que pugui ser útil a tota la seva generació, a través del que llegim els pares. En 28 cartes –*Els avis, Els oncles, Energia i futur, El sexe, Néixer, La ciència, Estudiar, Treballar, Socialitzar...*–, ens explica la seva visió del món, combinant de manera molt humana explicacions científiques sobre biologia, genètica, evolució, paleoecologia, antropologia i arqueologia, amb reflexions sobre la seva àmplia visió humanista de la societat i la socialització. Un llibre que rere l'amabilitat dels textos amaga profundes reflexions. *